

Aksungul BALTAMURATOVA,
Toshkent davlat pedagogika universiteti katta o'qituvchisi
E-mail: baltamuratovaa@mail.ru

DSc, professor T.Ismoilov taqrizi asosida

**TARBIYAVIY VAZIYATLARNI AKS ETTIRUVCHI MUAMMOLI TOPSHIRIQLAR ASOSIDA BO'LAJAK
BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING IJODIY FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH**

Annotatsiya

Maqolada tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi nostandart muammoli topshiriqlar asosida bo'lajak pedagoglarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish masalalari yoritilgan. Shuningdek, tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammoni hal qilish orqali metodik tayyorgarligini ta'minlash yo'llari keltirilgan.

Kalit so'zlar: Ijodiy faoliyat, pedagogik muammo, tarbiyaviy vaziyat, tanqidiy fikr, ijodiy faollik, aqliy qobiliyat, mustaqil ishlash ko'nikmasi, ma'lumot izlash, ma'lumotni qayta ishlash, funksional yechim, algoritmik va evristik usul, eklektik yondashuv, keng g'oya, samarali va noyob echim topish, mahsuldorlik.

**DEVELOPMENT OF CREATIVE ACTIVITY OF FUTURE PRIMARY TEACHERS ON THE BASIS OF PROBLEM TASKS
REFLECTING EDUCATIONAL SITUATIONS**

Annotation

The article covers the issues of developing the creative abilities of future teachers on the basis of non-standard problem tasks reflecting educational situations. Also, ways of ensuring methodological preparation through solving problems reflecting educational situations are presented.

Key words: Creative activity, pedagogical problem, educational situation, critical thinking, creative activity, mental ability, independent work skills, information search, information processing, functional solution, algorithmic and heuristic method, eclectic approach, broad idea, finding an effective and unique solution, productivity.

**РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ НА ОСНОВЕ
ПРОБЛЕМНЫХ ЗАДАНИЙ, ОТРАЖАЮЩИХ УЧЕБНЫЕ СИТУАЦИИ**

Аннотация

В статье рассматриваются вопросы развития творческих способностей будущих учителей на основе нестандартных проблемных заданий, отражающих учебные ситуации. Также представлены способы обеспечения методической подготовки посредством решения проблем, отражающих образовательные ситуации.

Ключевые слова: Творческая деятельность, педагогическая проблема, образовательная ситуация, критическое мышление, творческая активность, умственная способность, навыки самостоятельной работы, поиск информации, обработка информации, функциональное решение, алгоритмический и эвристический метод, эклектичный подход, широкая идея, поиск эффективного и уникального решения, продуктивность.

Kirish. Zamonaviy jamiyat moslashuvchan va ijodiy fikrlashga ega, tez o'zgaruvchan dunyoga erkin harakat qila oladigan va unga moslasha oladigan, atrofdagi haqiqatni qanday o'zgartirishni biladigan o'qituvchilarga muhtoj. Binobarin, ijodiy faollik va shaxsning yangi g'oyalarni izlash, ularni yaratish qobiliyati, shuningdek, dolzarb muammolarni samarali hal qilish istagi dolzarb ahamiyatga ega.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyati - bu shaxsning ijodiy, pedagogik muammolarni hal qilishda asosan uni anglash va natijasini ko'ra olishda o'z bilim-ko'nikmalaridan maksimal darajada foydalanish qobiliyatidir. Ijodiy faoliyatning rivojlanishi nafaqat nostandart qarorlar qabul qilish, mustaqil ravishda ma'lumot izlash va uni qayta ishlash qobiliyatiga foydali ta'sir ko'rsatadi. Bu shaxsning ma'naviy sohasiga ham ta'sir qiladi, chunki "har bir ijodiy harakat, xoh u kognitiv, xoh estetik qadriyatlarini yaratishda ham axloqiy ahamiyatga ega" [8].

Ijodiy muammolarni hal qilish - bu muammo yoki muammolarga noyob va innovatsion echimlarni yaratish jarayoni. Buning uchun an'anaviy ishlarni bajarish o'rni g'oyalarni ishlab chiqish kerak. Bu boshqacha fikrlash, nima yaxshi ekanini aniqlash, narsalarni turli nuqtai nazardan ko'rish va yangi imkoniyatlarga intilish yoki g'oyalarni ishlab chiqish kombinatsiyasini o'z ichiga oladi.

Shuni esda tutish lozimki, ijodiy muammolarni hal qilishning maqsadi odatdagidan (ba'zan, albatta, xavfli) amaliy, samarali va noyob echimlarni topishdan iboratir.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy muammolarni hal qilish qobiliyatiga ega bo'lish bir qator afzalliklarga olib kelishi mumkin, jumladan:

Ishga layoqatlilikning ortishi: Ish beruvchilar o'z-o'zidan to'xtab qolmagan, ammo tanqidiy fikr yurita oladigan, muammolarni hal qila oladigan va ijodiy yechimlarni taklif eta oladigan, samaraliroq ishlaydigan va ko'proq vaqt va kuchni tejaydigan odamlarni qidirmoqda. O'z mahoratingizni namoyish etish sizni yanada jozibali nomzodga aylantirishi va ishga joylashish imkoniyatingizni oshirishi mumkin.

Qaror qabul qilishni takomillashtirish: Ular muammolarga turli tomonlardan yondashishga va yaxshiroq qaror qabul qilishga yordam beradi.

Moslashuvchanlikni oshirish: ijodiy echimlarni topish qobiliyati o'zgarishlarga moslashishga va yangi muammolarni samarali hal qilishga yordam beradi.

Hosildorlikni oshirish: muammolarni innovatsion usullarda hal qilish samaradorlik, mahsuldorlik va samaradorlikni oshirishga olib kelishi mumkin.

Adabiyotlar tahlili. Taniqli rus pedagoglari - Y.M.Kolyagin, J.M.Fridman, D.N.Bogoyavlenskiy va J.Polyalarning fikriga ko'ra, talabalar ijodiy faoliyatini rivojlantirishning asosiy yo'nalishi ularni tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammolarni ijodiy hal qilish jarayoniga jalb qilishdir.

Shuningdek, Yu.M.Kolyagin ta'lim-tarbiya jarayonida tarbiyaviy masalalarni yechish talabalarning ijodiy fikrlash elementlari rivojlanishini ta'minlaydigan va ta'lim sifatini sezilarli

darajada yaxshilaydigan yetakchi vositasidir, degan xulosaga keladi.

D.I.Epifaniy esa o'qitish jarayonida bunday topshiriqlarni keng qo'llashning qonuniyligini asoslab, "...har qanday mazmun ta'lim faoliyatiga rahbarlik qilish uchun muayyan o'quv vazifasi shaklini olgandagina ob'ektga aylanadi" - deya ta'kidlaydi.

M.Fridman shunday ta'kidlaydi: "Masala yechish talabani tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammoni hal qilish bilan birga yangi bilimlarini o'zlashtirish usuli hamdir.

Ko'pgina pedagogik adabiyotlarda o'quv vazifasi shaklidagi topshiriqlarga asoslangan o'qitish ta'limning eng muhim usuli ekanligi ta'kidlangan.

Tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammolarni hal qilish esa bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirish vositasi sifatida mustaqil ishlash bilim-ko'nikmalar tizimini ongli va barqaror o'zlashtirish hamda aqliy qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi [1].

O'quv vazifasi shaklidagi topshiriqlar bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilariga turli xil aqliy qobiliyatlarni rivojlantirishga yordam beradi, masalan:

a) fikrning oldinga siljishidan teskarisiga o'tish qobiliyati (berilgan masalaga teskari masalani tuzish va yechish);

b) fazoviy tasavvur, topshiriq shartlariga muvofiq konstruksiya chizish;

v) bitta masalani yechishning turli usullarini topish qobiliyati;

d) yanada oqilona yechim topish qobiliyati;

d) analogiya orqali xulosa chiqarish qobiliyati.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari imkoniyatlariga mos keladigan murakkablikdagi vazifalarni tanlash juda muhimdir. Agar topshiriq juda qiyin bo'lsa, talaba topshiriqni bajarishdan umidini yo'qotadi. Biroq aksincha ham bo'lishi mumkin. Agar vazifa juda oson bo'lsa, talaba uni hal qilish uchun hech qanday kuch sarflamaydi.

Ikkala holatda ham tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammolarni hal qilishga qiziqish yo'qoladi. Shuning uchun vazifa "proksimal rivojlanish zonasida" joylashgan bo'lishi kerak.

Bunda bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kognitiv faolligini tashkil qilish muhim. Ana shundagina ular birinchi qadamlardan kamida muvaffaqiyatga erishadilar. Bunda asosan talabalarining bilimga qiziqishini shakllantirishga e'tibor qaratiladi.

Ko'pchilik pedagog-olimlar – E.Bono, E.M. Galyamova, V.V. Davidov, A.E. Dmitriyev, A.G.Asmolova, D.Volkov, B.A.Vikola, T.B.Rajabov, G.K.Levitskaya va M.L.Levitskiylar talabalarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishning turli usullarini ko'rib chiqadilar.

Shu nuqtai nazardan ijodiy faoliyatni rivojlantirishda zarur bo'lgan bu usullardan biri bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tadqiqot faoliyatiga jalb qilishdir. Muammoli topshiriqni shakllantirish jarayonida asoslaniladigan tamoyil bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yo'naltirilishi lozim.

N.D.Volkova va Yu.M.Kolyaginlarning fikriga ko'ra, tarbiyaviy vaziyatlarga bag'ishlangan muammoli ta'lim talabalarining ijodiy faoliyatini rivojlantirishning samarali vositasidir.

V.V.Repyev, J.Poya va Yu.M.Kolyaginlar esa o'qitishning evristik usullari - kuzatish, taqqoslash, umumlashtirish, o'xshashlik, tajriba talabalarining ijodiy faolligini shakllantirishga yordam berishligini ta'kidlashgan.

Metodlar. tarixiy, retrospektiv va nazariy-uslubiy manbalarni tahlil qilish, olingan ma'lumotlarni umumlashtirish va sharhlash, kuzatish, suhbat, anketa, kontent tahlil, kvalimetriya va ekspert baholash.

Natijalar va muhokama. Ijodiy faoliyatning rivojlanish jarayoni tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammoni hal qilishning barcha bosqichlarida sodir bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, ularning har birini muvaffaqiyatli bajarish uchun tegishli ko'nikmalarni rivojlantirish kerak.

Shunday qilib, birinchi bosqichda talaba hal qilinayotgan masalada tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi mavjud muammoni tushunadi.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammoni hal qilish rejasini tuzishga o'rgatish, nima berilganligi va nimani topish kerakligini ta'kidlash, harakatlar ketma-ketligini qurish va begona echimlarni istisno qilishni kafolatlaydigan tekshirish shakllari orqali o'ylash tavsiya etiladi. Keyinchalik ilmiy faraz kelib chiqadi.

Ilmiy farazlarni ilgari surish qobiliyati ijodiy faoliyatini rivojlantirishga yordam beradigan muhim mahoratdir.

Yordamchi savollar muhim rol o'ynaydi. Yordamchi savollar bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining fikrlash jarayonini "tartibga solish" xarakteriga ega bo'lishi kerak, ularga ahamiyatsiz farazlar va echimlardan voz kechishga yordam beradi.

Shu bilan birga, talabalar tafakkurini nazorat qilish usuli sifatida biron bir yordamchi savolga ishora ham bo'lmastigi kerak. Chunki ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish deganda biz mustaqil ijodiy faoliyatini rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlarni shakllantirishni nazarda tutamiz.

Tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammoni hal qilishning keyingi bosqichida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari tomonidan ilgari surilgan gipotezani nazariy yoki amaliy tekshirish muhim mahoratdir [2].

Shunday qilib, tarbiyaviy vaziyatlarni aks ettiruvchi muammolarni hal qilish jarayonida quyidagi asosiy fikrlarni ajratib ko'rsatish mumkin:

- ✓ vaziyatdan xabardorlik, uni tartibga solish;
- ✓ noma'lum elementlarni aniqlash;
- ✓ muammoni tushunish, asosiy narsani ta'kidlash;
- ✓ yechim gipotezasi, topish;
- ✓ maxsus yechim usuli;
- ✓ ilgari surilgan gipotezaga asoslangan yechimni amalga oshirish;
- ✓ natijalarning dastlabki ma'lumotlarga muvofiqligini tekshirish.

Muammolarni hal qilishda hal etilayotgan muammoni hissiy idrok etish, bu katta ahamiyatga ega, ijodiy tasavvur faoliyatiga faol ta'sir ko'rsatadi. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining xohish-istaklari va motivatsiyasiga javoban paydo bo'ladigan tasavvur ularning ijodiy faoliyatini rivojlantirishda amalga oshiriladi.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini samarali rivojlantirish katta ahamiyatga ega. B.P.Korotyaev maktab o'qituvchisining o'quvchilar ijodiy faoliyati ustidan nazorati va uni tuzatish imkoniyatlari haqida gapiradi. N.E.Shubyandan oldin ijodiy faoliyatini rivojlantirish jarayoniga rahbarlik qilishni shartli ravishda 3 ta: kuchli, yarim kuchli va kuchsiz darajalarga ajratgan.

Kuchsiz, ya'ni shunchaki nazorat holatida talabalarining dastlabki "to'qnashuvi"ni tashkil qilinadi. Bunda dalil haqida xabar bering, unga qarshi turish, savol berish, hissiy kayfiyatni uyg'otish kifoya.

Keyinchalik talaba "ijodiy jarayonning paydo bo'lish bosqichlari"dan o'tadi. Ya'ni pedagoglar tomonidan o'zlari uchun ijodkorlik sifatida berilgan savollarni qayta shakllantirish orqali duch kelgan dalillarning yangiligini anglashdan to miyaning ongsiz ishlashigacha bo'lgan bosqichlarni bosib o'tishadi.

Kuchli nazorat bilan pedagog ijodiy vaziyatning barcha "qadamlari"ni, yarim kuchli nazoratda esa ularning ba'zilarini nazorat qiladi.

Rus psixologlari - P.Ya.Davidov, E.N.Leontiyev, M.A.Menchinskaya va N.F.Talyzinalar o'z tadqiqotlarida tarbiyaviy vaziyatlarga bag'ishlangan muammoli ta'limning turli nazariy modellari bilan birga talabalarining aqliy qobiliyat va ijodiy faoliyatni boshqarishni ko'rib chiqadilar.

Ularda biz ijodiy faoliyatning rivojlanishiga asos bo'ladigan umumiy xususiyatlarni ajratib ko'rsatishimiz mumkin.

Tarbiyaviy muammolarni hal qilish bo'yicha harakatlar, xususan:

bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini ijodiy masalalarni yechishga tizimli ravishda jalb etish;

ijodiy muammolarni hal qilish jarayonining asosiy bosqichlarini ongli ravishda amalga oshirish uchun talabalarining g'oyalarini rivojlantirish;

ijodiy muammolarni hal qiluvchi faoliyat uchun motivatsiya yaratish [3].

Shunday qilib, ijodiy faollikni oshirish yo'li bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini ijodiy muammolarni hal qilishga jalb qilishga asoslangan.

Tarbiyaviy muammolarni kreativ hal qilish jarayoni ijodiy faoliyatni rivojlantirishning ma'lum xususiyatlarini namoyon bo'lishi bilan birga keladi. Jumladan:

- a) bilim va ko'nikmalarni yangi vaziyatga mustaqil ravishda o'tkazish;
- b) tanish vaziyatda yangi muammoni ko'rish;
- v) yangi vaziyatda muayyan faoliyat usullarini mustaqil ravishda birlashtirish;
- d) ushbu muammoning mumkin bo'lgan echimlarini ko'rish;
- e) ma'lum bo'lgan echimlardan farqli o'laroq, printsipl jihatdan yangi yechimlarni izlab topish;
- e) ma'lum echimlar birikmasi [4].

Ma'lumki, yangi muammoning har bir yechimi, allaqachon hal qilingan muammolar asosida qurilgan. Qarorni topshirish analitik va sintetik faoliyatni o'z ichiga oladi.

Tarjimaga asoslangan o'quv topshiriqlarda transfer umumlashtirishga asoslanib, muhim aloqalarni ochib beradigan tahlil natijasidir. Masalan, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining topshiriqlarni bajarishga tayyorligini aniqlash uchun bir mavzuning modul va bo'limlari, shuningdek, o'rganilayotgan fanlar o'rtasida bilimlarni uzatishni talab qiladigan vazifalarni taklif qilish mumkin.

Ijodiy faoliyatni rivojlantirish jarayonida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilariga ma'lum bo'lgan vaziyatlardagi yangi tarbiyaviy muammoni ko'ra olish xususiyati vaziyat sharoiti va uning mohiyati bo'yicha savol berish ko'nikmasi va tanish bo'lgan ob'ektni yangi jihatlarini ko'rish qobiliyatini o'z ichiga oladi [5].

Ushbu xususiyatning namoyish bo'lishini ko'rish uchun bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilariga quyidagi vazifalarni taklif qilish mumkin:

- yana shunga o'xshash vaziyatlardagi farqlarni aniqlang;
- sizga yaxshi ma'lum bo'lgan vaziyatlardagi yangi tarbiyaviy muammo bo'yicha yangi jihatlarini ochishga undovchi savollar tizimini shakllantiring;
- ma'lum bir tushunchaning turli xilcha mazmunda qo'llang.

Yangi vaziyatda ma'lum faoliyat usullarining mustaqil birikmasi ob'ektni elementlarini aniqlash, elementlar o'rtasidagi

munosabat va aloqalarni o'rnatish qobiliyatida namoyon bo'ladi. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida bu xususiyat mavjudligini aniqlash uchun ishlatiladigan vositalar elementlar o'rtasidagi munosabatlarni o'rnatish, ob'ektni tasviri va muhim elementlarni aniqlash vazifalarini o'z ichiga olishi mumkin [6].

Shu o'rinda tarbiyaviy muammolarni hal qilishda talabalarning ijodiy faoliyatini rivojlantiruvchi asosiy bosqichlariga to'xtalib o'tamiz, chunki ular har qanday ijodiy faoliyatning asosini tashkil qiladi.

Ijodiy faoliyatning birinchi bosqichi muammoni anglash, shakllantirish va rivojlantirishdan iborat.

Intellectual ijodiy faoliyat faqat muammo yuzaga kelgan joyda amalga oshiriladi.

Ijodiy jarayonning dastlabki bosqichidagi eng omil - muammoning aniq, ravshan shakllantirilishi va to'g'ri qo'yilishi bilan bog'liqdir.

Ikkinchi bosqich - bu muammoni tubdan hal qilish bosqichi bo'lib, uning davomida "kalit" muammoning echimini topishdir.

Ikkinchi bosqichning asosini inson bilimi tashkil qiladi, shuning uchun bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyati ulardagi bilim va g'oyalar bilan uzviy bog'liqdir.

Uchinchi bosqich - tarbiyaviy muammoning amaliy yechimini amalga oshirish, bunda amaliy yechim aniq shaklni oladi. U bilim, usul va harakat usullariga asoslanadi.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyati muammolarni hal qilish yo'llarini izlashda ijodiy tashabbus va mustaqillik, maxsus mashqlar tizimi, ko'ngilochar, g'ayrioddiy, nostandart vaziyatlar, ko'rib chiqilayotgan ob'ektlar o'rtasidagi noma'lum aloqalarni izlash orqali amalga oshirilishi mumkin[7].

Xulosa. Umuman olganda, ijodiy qobiliyatlar bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini maqsadli rivojlantirish natijasida yuzaga keladi.

Xulosa o'rinda ta'kidlash joizki, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirishga talabalar nuqtai nazaridan qarash maqsadga muvofiqdir. Ya'ni bunda ularning tarbiyaviy muammoga yechim topish, bilimlarni yangi sharoitlarda qo'llash, ijodkorlikning algoritmik va evristik usullaridan foydalangan holda sub'ektiv (ba'zan ob'ektiv) yangi g'oyalarni yaratish qobiliyatini o'z ichiga olgan ijodiy muammolarni hal qilish jarayonida shaxsiy yutuqlari inobatga olinishi talab etiladi.

ADABIYOTLAR

1. Baltamuratova, Aksungul Perdebayevna; Ulug'ova, Charos Bekmurod qizi. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining ijodiy faoliyatini tashkil etish // *Oriental Renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences (E)* ISSN: 2181-1784 SJIF 2023 = 6.131 / ASI Factor = 1.7 3(2), Feb., 2023. - Pp. 318-323.
2. Балтамуратова А.П. Развитие творческой деятельности будущих педагогов начального образования в контексте развивающего обучения // *Нукус ДПИ "Fan va jamiyat"* ilmiy-uslubiy jurnali. 2022. 4-son. Б.45-47.
3. Baltamuratova A.P. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy tayyorlash jarayonida ijodiy faoliyatini takomillashtirish samaradorligi TDPU "Ilmiy axborotlari" jurnali 11-son 2022.
4. Baltamuratova A.P. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisi ijodiy faoliyatining mazmuni va tuzilishi // *UzMU xabarlarlari ilmiy jurnali*, 1/1 2023 ISSN 2181-7324
5. Baltamuratova A.P. Efficiency of improving the creative activity of the future primary educational teacher in the process of professional training // *Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development*, JIF:7.2 56-60. <https://www.sjird.journalspark.org/index.php/sjird/article/view/512>
6. Baltamuratova A.P. (2022). Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchi faoliyatida pedagogik va ijodiy qobiliyat // *Miasto Przyszłości*, 30. - B.14-17.
7. Baltamuratova, A. (2022). Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirishda pedagogik muloqotning o'ziga xos xususiyatlari va funksiyalari. Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot, 1(27). - B.138-148.
8. Baltamuratova A.P. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining ijodiy faoliyatini rivojlantirish / «XXI asr ko'nikmalarini ommalashtirishda talabalarning roli» Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya I-qism. Jizzax shahri, 18 noyabr 2022 yil